



ISSN 2080-7759

Biuletyn  
**Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątnej**

R. 6  
Nr **1** (31)  
Styczeń - luty **2013** r.

**2** Religia. Teologia

Pracownia UKD  
Instytut Bibliograficzny  
**Biblioteka Narodowa**

## Aktualności

### 1. MRF licence for pre-publication work

Biblioteka Narodowa zakupiła MRF licence for pre-publication work. Licencja ta pozwoli na przygotowanie kolejnej edycji tablic skróconych UKD (przewidywana data wydania 2016 r.). Symbole klasyfikacyjne umieszczone w MRF stanowią podstawę edycji wszelkich licencjonowanych narodowych wydań tablic UKD. W Polsce są prezentowane w postaci tablic skróconych.

### 2. Poddziały wspólne formy od 2013 r.

Od stycznia 2013 roku rozszerzono wykaz poddziałów wspólnych formy, stosowanych w „Przewodniku Bibliograficznym” o następujące poddziały:

**(044)** Listy. Korespondencja

**(044.6)** Encykliki. Adhortacje. Listy pasterskie. Listy apostołskie

**(075)** Podręczniki dla szkół muzycznych

### Poddział wspólny formy (044) Listy. Korespondencja

- Listy na określony temat klasyfikuje się za pomocą symbolu wyrażającego tematykę oraz poddziału wspólnego formy **(044)**, np.

*Fontana i Chopin w listach*

**78.071(438)**

**780.8:780.616(438)**

**(044)**

Chopin, Fryderyk|d(1810-1849)

Fontana, Julian|d(1810-1869)

Pianiści polscy|y19 w.

Listy polskie|y19 w.

- Listy wielotematyczne, listy o charakterze literackim klasyfikuje się za pomocą symbolu **82-6**, np.

*Korespondencja / Artur Międzyrzecki i Julia Hartwig, Czesław Miłosz.*

**821.162.1-6**

Hartwig, Julia|d(1921- )

Międzyrzecki, Artur|d(1922-1996)

Miłosz, Czesław|d(1911-2004)

Pisarze polscy|y20-21 w.

Listy polskie|y20-21 w.

## **Poddział wspólny formy (044.6) Encykliki. Adhortacje. Listy apostolskie**

- Encykliki. Adhortacje. Listy apostolskie wielotematyczne klasyfikuje się za pomocą symbolu 272-732.2 oraz podziału wspólnego formy (044.6), np.

*Konstytucje apostolskie, listy motu proprio*

**272-732.2**

**(044.6)**

Konstytucje apostolskie | yod 1965 r.

Listy apostolskie | yod 1965 r.

- Adhortacje, encykliki, listy pasterskie i apostolskie na określony temat klasyfikuje się za pomocą symbolu wyrażającego tematykę oraz podziału wspólnego formy (044.6), np.

*List Apostolski Rosarium Virginis Mariae do biskupów, duchowieństwa i wiernych o różańcu świętym*

**272-534**

**(044.6)**

Listy apostolskie | yod 1965 r.

Różaniec (modlitwa)

- Omówienia adhortacji, encyklik i listów apostolskich klasyfikuje się za pomocą symbolu 272-732.2, np.:

Omówienie encykliki dotyczącej liturgii:

272-732.2

272-5

## **Poddział wspólny formy (075) Podręczniki dla szkół muzycznych**

Np.:

*W krainie muzyki: podręcznik dla uczniów szkół muzycznych I stopnia*

**78**

**(075)**

Muzyka - szkoły muzyczne

Podręczniki dla szkół muzycznych

*Podstawy harmonii funkcyjnej*

**781.4**

**(075)**

Harmonia (muz.)

Podręczniki dla szkół muzycznych

### 3. Podział wspólny formy dla dokumentów „Bibliografii Zawartości Czasopism” (BZCz)

Od stycznia 2013 roku stosowany jest w BZCz podział wspólny formy **(045/046)** Artykuły w prasie i czasopismach. Od bieżącego roku symbole prezentowane są w zapisie pionowym i umieszczone w indeksie UKD w OPAC-u, np.:

32(045/046)

33(045/046)

34(045/046)

### 4. UDC Summary przetłumaczone na język polski

Zakończono tłumaczenie UDC Summary na język polski. Jest to pierwszy w historii UKD schemat symboli UKD w wolnym dostępie dla użytkowników Internetu. Wykaz działów typu summaries pod nazwą UDC Summary, tj. Multilingual Universal Decimal Classification Summary (UDCC Publication No. 088) zawiera około 2.500 symboli UKD spośród 69.000 symboli z pliku wzorcowego UKD (Master Reference File). UDC Summary jest corocznie aktualizowane i prezentuje najnowszą wersję symboli UKD. Jest to wielojęzyczna (obecnie 50 języków narodowych) baza danych odzwierciedlająca (proporcjonalnie) strukturę MRF. W wyborze znalazły się symbole główne oraz symbole podziałów pomocniczych, tj. podziały wspólne, analityczne i syntetyczne, reprezentujące wszystkie dziedziny wiedzy składające się na ten podział. W wyborze tym umieszczono ponadto noty stosowania, uwagi o zakresie stosowania, przykłady rozbudowy (instrukcje budowania symboli) i odsyłacze.

W wielonarodowym 60-osobowym zespole redakcyjnym tłumaczy (adaptatorów) UDC Summary, ze strony Polski znajdują się Jolanta Hys i Joanna Kwiatkowska z Pracowni UKD w Instytucie Bibliograficznym Biblioteki Narodowej. W długoterminowym planie przewiduje się włączenie tłumaczenia tak wielu języków, ile możliwe i mapowanie do innych systemów organizacji wiedzy.

Artykuł na temat UDC Summary został przekazany do redakcji „Bibliotekarza”.

Universal Decimal Classification summary:

<http://www.udcc.org/udcsummary/php/index.php>

Universal Decimal Classification summary (w języku polskim):

<http://www.udcc.org/udcsummary/php/index.php?lang=pl&pr=Y>

Universal Decimal Classification summary (informacja o tłumaczeniach):

<http://www.udcc.org/udcsummary/translation.htm>

## **BIULETYN UKD NR 1 (31)**

### **2 RELIGIA. TEOLOGIA**

Występujące w tym dziale symbole analityczne **-1/-9** mogą być stosowane do oznaczania konkretnych zagadnień w religii (w ogólności) lub w poszczególnych religiach, np.:

**2-167.2** Aniołowie

**26-167.2** Aniołowie – judaizm

**272-167.2** Aniołowie – katolicyzm

**2-23/-24** Księgi święte, teksty religijne

**233-23/-24** Wedy

**26-23/-24** Pięcioksiąg

**27-23/-24** Pismo Święte

**28-23/-24** Koran

Większy zakres symboli analitycznych został podany w dziale **27** Chrześcijaństwo, do wykorzystania przy poszczególnych Kościołach i wyznaniach chrześcijańskich. Np.:

**27-5** Liturgia

**271.2-5** Liturgia w Kościele prawosławnym

**272-5** Liturgia w Kościele rzymskokatolickim

### **Metoda zapisu pionowego – założenia ogólne**

Stosuje się podziały wspólne formy (0...).

Nie stosuje się podziałów wspólnych:

- miejsca (1.../9...),
- rasy, narodowości, grupy etnicznej (=...),
- czasu "...",
- z kreską zero -02, -04, -05.

### **Przyjęte rozwiązania i metoda zapisu**

- Podziału analitycznego **27-36** Święci nie dopisuje się do symboli poszczególnych wyznań chrześcijańskich.
- Relacje między religiami i wyznaniem klasyfikuje się dodając podział analityczny **2-67** do symboli odpowiednich religii, wyznań, np.:

Kościół katolicki a kościoły prawosławne

**272-67**

**271.2-67**

Chrześcijaństwo - a islam

**27-67**

**28-67**

- Objawienia prywatne katolickie klasyfikuje się symbolem **272-145.55**, np.

**272-145.55** Objawienia maryjne w Fatimie

- Modlitewniki klasyfikuje się symbolem **272-282.5**, bez wyrażania patrona, np.

**272-282.5** Modlitewnik ku czci Matki Bożej

- Kult wizerunków klasyfikuje się symbolem **272-526.6/.7** bez wyrażania patrona, np.

**272-526.6/.7** Kult obrazu Matki Boskiej Pocieszenia

- Rozmyślania religijne klasyfikuje się symbolem **272-58**, bez wyrażania tematyki, np.

**272-58** Rozmyślania religijne o Jezusie

- Rekolekcje klasyfikuje się symbolem **272-586**, bez wyrażania tematyki, np.

**272-586** Rekolekcje nt. świętych

- Przedmiot prawa kanonicznego klasyfikuje się symbolem z działu 34, np.:

Prawo karne - prawo kanoniczne

**272-74**

**343**

Prawo rodzinne - prawo kanoniczne

**272-74**

**347.61/.64**

- Teksty adhortacji, encyklik, listów pasterskich i apostolskich klasyfikuje się dodając w osobnym polu 080 poddział wspólny formy **(044.6)**, np.:

List apostolski dotyczący liturgii

**272-5**

**(044.6)**

Encyklika dotycząca sakramentu kapłaństwa

**272-558.5**

**(044.6)**

- Omówienia adhortacji, encyklik i listów apostolskich klasyfikuje się za pomocą symbolu **272-732.2**, np.:

Omówienie encykliki dotyczącej liturgii

**272-732.2**

**272-5**

- Teksty kazań klasyfikuje się dodając w osobnym polu 080 poddział wspólny formy **(042)**, np.:

Kazania katolickie wielotematyczne

**272-475**

**(042)**

Kazania katolickie o Jezusie Chrystusie

**272-31**

**(042)**

- Materiały do nauki religii klasyfikuje się dodając w osobnym polu 080 poddział wspólny formy **(07...)**, np.:

Katolicyzm - podręcznik dla szkół podstawowych

**272**

**(075.2)**

Prawosławie - podręcznik dla szkół podstawowych

**271.2**

**(075.2)**

**Decyzje szczegółowe**

**2-67** Stosunki między religiami. Dyskryminacja religijna, prześladowania religijne<sup>1</sup>

**2-7** Organizacja, administracja poszczególnych religii, kościołów. Prawo religijne<sup>2</sup>

**221.7-23/-24-27** Komentarze do Pięcioksięgu Konfucjańskiego (Wu Jing)

**233** Hinduizm. Joga – hinduizm<sup>3</sup>

**24-23/-24** Kanon palijski<sup>4</sup>

---

<sup>1</sup> **2-674.5** Persecution (MRF)

<sup>2</sup> **2-74** Religious law (MRF)

<sup>3</sup> **233-852.5** YOG Yoga (MRF)

<sup>4</sup> **24-24** The Pali Canon (canon of the Theravada school). Tipitaka. The Three Baskets (MRF)

**243** Lamaizm. Buddyzm tybetański. Buddyzm tantryczny  
**254-23/-24** Awesta<sup>5</sup>  
**27-14** Bóg. Miłosierdzie Boże - chrześcijaństwo  
**27-185.5** Soteriologia. Usprawiedliwienie - chrześcijaństwo<sup>6</sup>  
**27-23/-24-27** Bibliстыka. Teologia biblijna. Archeologia biblijna  
**27-42** Teologia moralna. Idolatria. Błuznierstwo<sup>7</sup>  
**27-46/-48** Opieka duszpasterska. Dziesięcina<sup>8</sup>  
**27-58** Życie duchowe. Rozmyślania religijne – chrześcijaństwo.  
 Kierownictwo duchowe – chrześcijaństwo  
**27-76** Misje chrześcijańskie. Wyprawy krzyżowe  
**27-784** Chrześcijańskie stowarzyszenia i organizacje. Różokrzyżowcy<sup>9</sup>  
**27-788/-789** Zakony. Zakony rycerskie<sup>10</sup>. Eremicy<sup>11</sup>  
**27-87** Herezje. Gnostycyzm<sup>12</sup>  
**27-9** Historia Kościoła. Kościół wczesnochrześcijański. Ojcowie Kościoła.  
 Patrologia  
**271.22** Kościół polskokatolicki  
**272-145.55** Uzdrawienia cudowne - katolicyzm  
**272-282.5** Modlitewniki katolickie. Koronka. Litanie. Nowenna. Różaniec  
**272-42** Teologia moralna w katolicyzmie. Odpusty<sup>13</sup>  
**272-5** Kult i ceremonie w katolicyzmie. Droga krzyżowa. Gorzkie żale.  
 Szaty liturgiczne - katolicyzm<sup>14</sup>  
**272-72** Eklezjologia katolicka. Opus Dei<sup>15</sup>  
**272-732.2** Papiestwo. Podróże apostolskie (papieskie). Konklawe<sup>16</sup>  
**272-732.3/4** Sobory Kościoła rzymskokatolickiego. Sobór Watykański II  
**272-745** Kuria rzymska. Sądownictwo kościelne – katolicyzm.  
 Inkwizycja<sup>17</sup>  
**272-76** Misje katolickie. Misje ludowe<sup>18</sup>  
**272-788/-789** Zakony katolickie. Tercjarze. Oblaci świeccy. Trzeci zakon.  
 Zakony świeckie<sup>19</sup>

<sup>5</sup> **254.2-24** Awesta. Zend avesta (MRF)

<sup>6</sup> **2-185.52** Justification (MRF)

<sup>7</sup> **27-428-242.6.1** Idolatry (MRF). **27-428-242.6.2** Blasphemy (MRF)

<sup>8</sup> **27-463.2** Tithes (MRF)

<sup>9</sup> **27-784ROS** Rosicrucians (MRF)

<sup>10</sup> **27-788.435** Military orders. Knights Templars (MRF); **27-788.461** Medical, nursing orders. Knights Hospitallars (MRF)

<sup>11</sup> **27-788-35** Ascetics orders. Hermits. Recluses. Anchorites. Stylites (MRF)

<sup>12</sup> **27-874** Gnosticism and related heresies (MRF)

<sup>13</sup> **27-428.87** Indulgences (MRF)

<sup>14</sup> **27-525.4** Vestments, clothes, head covering in Christian worship (MRF)

<sup>15</sup> **272-726.6-427** Opus Dei (MRF)

<sup>16</sup> **272-732.2-722.52** College of Cardinals. Conclave (MRF)

<sup>17</sup> **272-745.4-87** Prosecution of heretics in Roman Catholic Church. The Holy Inquisition (MRF)

<sup>18</sup> **27-774-763** Missions. Parish campaigns (MRF)

<sup>19</sup> **27-788** Third secular orders (CZENAS)



**273.2** Starokatolicy. Mariawici  
**274/278** Kościoły protestanckie. Pietyzm<sup>20</sup>  
**279.125** Zielonoświątkowcy. Pentekostalizm<sup>21</sup>  
**28** Islam. Sufizm<sup>22</sup>  
**28-181/-184** Człowiek w islamie. Fanatyzm religijny w islamie<sup>23</sup>  
**28-7** Organizacja, administracja islamu. Dżihad  
**008:28** Kultura islamu

### **Symbole zapisywane w dwóch polach 080**

Pieśni religijne z nutami, chwytami gitarowymi

**2-535**

**783**

Biblia - przekłady polskie

**27-23/-24-27**

**811.162.1'25**

Biblia dla dzieci

**27-235/-236**

**(02.053.2)**

Lectio divina

**27-23/-24-27**

**272-58**

Duchowieństwo katolickie - lustracja

**272-725**

**323-047.28**

Powołanie kapłańskie – katolicyzm

**272-733**

**272-725**

Powołanie zakonne – katolicyzm

**272-733**

**272-788/-789**

Duchowość zakonna

**272-788/-789**

**272-58**

---

<sup>20</sup> **274.36** Pietism (MRF)

<sup>21</sup> **279.125** Pentecostal (MRF)

<sup>22</sup> **281** Sufism (MRF)

<sup>23</sup> **2-184.25** Abnormal feelings. Religious fanaticism (MRF)